

Liedteksten

Cristoforo Caresana

La Tarantella

Alle selve alle valli, alle grotte
adorate sì bella notte.
Alle paglie alla capanna,
che ogni fiume già scorre manna.
Alle rupi, alle tane, alle selve
[e] mansuete son fatte le belve
ogni piazza nel mondo è fiorita
mentre torna nel mondo la vita.

Alle selve, alle valli, grotte,
vagheggiate, riverite,
adorate sì bella notte.

Tarantola d'abisso, empio serpente,
or ch'è nato l'agnello innocente
la tua forza si abatterà.
Piangi, fremi, singhiozza, sospira
nel tuo regno d'oscurità,
viva, viva l'eternità.

Tarantola ch'in cielo il nido avesti,
ma per troppo volar cadesti
da quel trono di maestà.
Or che il verbo dal cielo è disceso
il tuo dente non ferirà.

La superbia così va!
Tarantola ribelle, fulminata,
or che in terra la luce è nata
nova fiamma ti struggerà!

Si raddoppino a te le catene
or che ha l'uomo la libertà.
Chi pugna col cielo mai vincerà!

Or che al bosco fiorisce ogni pianta,
or che al prato fiorisce ogni stelo,
or che in cielo risplende ogni stella,
replicate la tarantella!

Alle selve, alle valli, grotte,
vagheggiate, riverite,
adorate sì bella notte.

Alle balze, alle sponde, ai ruscelli
scotono i zefiri gli arboscelli.

Aan de bossen, spelonken en valleien,
bewijs eer aan deze mooie nacht!
Aan het stro, aan de hut,
alle rivieren stromen over van manna!
Aan de rotsen, de holen, de wouden,
alle wilde beesten werden tam,
en nu het leven weer terugkeert op aarde
staat ieder plein vol bloemen.

Aan de bossen, spelonken en valleien,
vereer deze mooie nacht
vol ontzag en zoet verlangen!

Tarantula uit de hel, verdorven slang,
nu het onschuldig lam is geboren,
zal jouw kracht snel breken!
Zied maar van woede, huil, snik, zucht
in jouw schimmenrijk,
lang leve de eeuwigheid!

Tarantula, jouw nest was in de hemel,
maar je vloog te hoog, en stortte omlaag
van je vorstelijke troon.
Nu het Woord uit de hemel is neergedaald,
heeft jouw beet alle kracht verloren!

Zo vergaat het de overmoedige!
Tarantula, rebel, door bliksem getroffen:
nu op aarde het licht is geboren
zal een nieuwe vlam jou verteren!

Laat jouw ketens verdubbelen
nu de mensheid verlost is:
wie met de hemel strijdt, zal nooit winnen.

Nu iedere boom in de bossen, iedere
plant in de weiden in bloei staat,
nu iedere ster schittert aan de hemel,
kan de tarantella weer worden gedanst!

Aan de bossen, spelonken en valleien,
vereer deze mooie nacht
vol ontzag en zoet verlangen!

Aan de rotsen, aan de beekjes en hun oevers,
zachte briesjes doen de bladeren wuiven.

Fa l'erbette fiorite nel prato
l'alto monarca che in terra è nato.
Ai campi, alla riviera,
ride nel verno la primavera.

Alle selve, alle valli, alle grotte,
vagheggiate, riverite,
adorate sì bella notte!

Pietro Antonio Giramo
La Pazza

Chi non mi conosce
dirà che la mia
sia vera pazzia
che lieta mi fa.
Ma tutto è furore
effetto d'amore,
ch'al core mi sta.

Or sia come dite,
sentite una pazza!
Vorrei versaggiare
o cielo, o terra, o mare...
No no no no!
Vorrei cantare
la sol fa mi fa re.

Ma, ferma, ch'il canto
ritorna in pianto,
non te'l diss'io? Sospira il cor mio.

Talvolta Amor fiero
mi lega la lingua
e muta mi fa.
Già sento mancare
la voce parlare,
non posso più, no!
Ma poi con furore
vorrei gridare,
burlare saltare,
mostrare la gioia
ch'al core mi sta.

Talvolta mi burlo
di chi m'ha ferito,
e così gli dic'io:
signor cavaliere,
con piume alle spalle.
Voi fate il smargiasso
con strali e carcasso,
ma gl'occhi hai bendati

De vorst die op aarde is geboren
laat de gewassen bloeien in de velden.
Aan de velden, aan de rivieren,
de lente lacht door de winter heen.

Aan de bossen, spelonken en valleien,
vereer deze mooie nacht
vol ontzag en zoet verlangen!

Wie mij niet kent,
zal zeggen dat
het pure waanzin is
die mij gelukkig maakt.
Maar deze drift
komt voort uit de liefde
die leeft in mijn hart.

Maar al hadden jullie gelijk,
luister dan naar deze waanzinnige!
Ik wil spreken in verzen,
o hemel, o aarde, o zee...
Nee nee nee!
Ik wil zingen van
la sol fa mi fa re.

Maar wacht eens, mijn lied
slaat weer om in een jammerklacht...
Zei ik het niet? Mijn hart zucht...

De wrede Amor
legt mijn tong soms aan banden,
en dan val ik stil.
Ik voel al hoe mijn stem
stokt in mijn keel
en ik kan niet meer, nee!
Dan weer wil ik
schreeuwen vol vuur,
en grappen en springen,
om de vreugde te tonen
die leeft in mijn hart.

Soms drijf ik de spot
met wie mij heeft getroffen,
en spreek hem zo toe:
Hooogedele heer,
met uw gevleugelde rug!
U lijkt wel heel wat
met uw pijlen en koker
maar uw ogen zijn geblinddoekt

coi panni stracciati.
Ah ah ah ah ah!
Signor cavaliere,
coi panni stracciati!

Amor sempre ho da stridere?
Il cor sarà qual fu?
No no ch'io voglio ridere,
fa poi quel che vuoi tu.

Voglio cantare alla napoletana
e n'auto poco a la calavresella:
"forze facesse la Fortuna cana,
fare pietosa chella faccia bella.
Non siente, no!
S  ca se squaglia st'arma com' an Zunza,
e mi sento abbrucia' lu fecatelli,
stu cori si sminuzza com' an trunza
Amuri sul   causa de stu mali!"

Misera, e che vaneggio?
Come snodo la lingua in rozzi accenti?
Per questo pazza mi chiaman le genti!
Come gira il pensier fra mille ruote,
come apro ohim  la bocca in basse note!

Oh dotti medici,
fate un collegio
di me chi sa
Se virt  trovasi
d'erba che movasi
di me a piet .

La mente smania,
la lingua svara,
gl'occhi non dormono,
i membri ho languidi,
e gran dolore
io sento al core.

Zi, zi, date la voce!
Ol  chi passa? Amore! Ah, traditore!
Prendetelo, legatelo,
ponetelo prigion entro al mio core.
Ahi, sen fuggi! Le finestre del cor
non ben serrai, dagl'occhi sen vol !

Sia maledetto Amore,
maledetta quell'ora
ch'io viddi il mio desio!

Maledetto il cor mio,

met armzalige lappen,
ha ha ha ha ha ha!
Hoogedele heer,
met armzalige lappen!

Amor, moet ik altijd maar razen,
blijft mijn hart altijd zoals 't was?
Nee, nee, want ik wil lachen,
dus doe jij maar wat je niet laten kan!

Ik wil zingen op z'n Napolitaans,
en ook een beetje Calabrees,
"Misschien kan Fortuna, dat loeder,
zijn mooi gezicht sieren met mededogen.
Hij hoort me niet, nee!
Mijn ziel smelt als schoenpoets,
ik voel mijn lever branden,
mijn hart ligt als een kool aan mootjes.
Liefde is oorzaak van deze ellende!"

Ach, wat raaskal ik, ongelukkige,
waarom rollen ruwe woorden van mijn tong?
Zo komt het dat mensen mij gek noemen!
Mijn gedachten draaien langs honderd raderen,
en ach! ik kan slechts zingen in mineur!

O geleerde doktoren,
steek de hoofden
over mij bijeen! Wie weet
bestaat er een kruid
dat medelijden
voor mij kan wekken...

Mijn geest ijlt,
mijn tong dwaalt,
mijn ogen zijn slapeloos,
mijn leden zijn slap,
en in mijn hart
voel ik een diep verdriet.

H , zeg eens op,
wie loopt daar? Amor! Ach, jij verrader!
Grijp hem, bind hem vast,
neem hem gevangen in mijn hart!
Hij gaat ervandoor! Ik heb de ramen in mijn hart
niet goed gesloten, door mijn ogen vliegt hij weg!

Vervloekt zij de liefde,
vervloekt zij het moment
dat ik mijn verlangen voor het eerst zag!

Vervloekt mijn hart,

ch'ama chi lo disprezza!
Maledetta l'asprezza
d'uomo così crudele!

E tu, lingua infedele,
e tu, lingua arrogante,
com'hai cotanto ardire
il mio ben maledire?

Vorrei tagliarti a pezzi
già che 'l mio ben disprezzi!

Ballate, oh miei pensier ch'io sonerò,
fate, vi prego, il ballo del Fedele,
che tal qual sempre fui, tal esser vuò.
Fate più presto il ballo di Follia,
che così folle è ancor la mente mia!
Prendetela per mano, orsù inchinatevi
prima all'idol mio.
Fa la la la la la,
girate con la mente intorno intorno.
Quel pensier salta troppo,
non saltar o pensiero!
Non vedi il tuo gran male?
Ch'a cader va chi troppo in alto sale!
Non posso più sonare,
la corda della speme è troppo falsa,
e quella del desio volsi accordarla,
et essi rotta per troppo tirarla.

Francesco Provenzale
Cuccopinto de st'arma

Eurillo li porta una Chitarra, et un Calascione

SN Cuccopinto de st'arma.
C Uh cori meu.
SN Ss' vuocchie de Vasalisco.
C M'incapparù a lu visco.
SN So frezze, o pesature?
C. Nasci lu sulì a ssi pupilli scure.

traditional
Lo guarracino

Lo guarracino ca jéva pe' mare,
lle venne voglia de se 'nzorare
se facette no bello vestito
de scarde de spine pulito pulito
co na perucca tutta 'ngrifata
de ziarelle 'mbrasciolata,

dat liefheeft wie het minacht,
vervloekt de hardheid
van die wrede man!

En jij, trouweloze tong,
overmoedige tong,
waarom heb je zo'n drang
kwaad te spreken van mijn lief?

Ik wil je aan stukjes hakken
omdat je mijn lief zo beledigt!

Dans maar, gedachten, en ik zal erbij spelen,
alsjeblijft, doe de dans der Getrouwen,
zoals ik altijd was, zo wil ik blijven.
Haast jullie, doe de dans van de Waanzin,
want mijn geest is nog altijd zo waanzinnig!
Neem haar bij de hand, toe, eerst moeten jullie
buigen voor mijn aanbedene!
Fa la la la la la,
draai rond, rond met mijn geest,
die gedachte springt teveel,
niet springen, gedachte!
Zie je het gevaar soms niet?
Wie te hoog springt, komt ten val!
Ik kan niet meer spelen,
de snaar van de hoop klinkt te vals,
en die van het verlangen wil meedoen,
en knapt door het vele trekken.

Eurylus brengt een gitaar en een colascione

SN Kleine lieveling van mijn ziel!
C Oh, mijn hart!
SN Dit zijn de ogen van een basilisk...
C Ik ben in een val gelopen!
SN Zijn dit pijlen of gewichten?
C De zon rijst op in die donkere ogen.

De Monniksvis die zwemt in zee
kreeg zin om te trouwen.
Hij mat zich een mooi pak aan
van de fraaiste schubben en stekels,
met een pruik vol krullen,
versierd met kleine lintjes,

con lo sciabbò, scollo e puzine
de seta 'ngrese fine fine.

Cu li cazune de rezze de funno,
scarpe e cazette de pelle de tunno,
e sciammeria e sciammereino
d'aleche e pile de voje marino,
cu li buttune e buttunèra
d'uocchie de purpe, sécce e fére,
fibbia, spata e schiocche 'ndorate
de niro de sécce e fèle d'achiata.

Doje belle cateniglie
de premmone de conchiglie,
no cappiello aggallonato
de codarino d'aluzzo salato,
tutto posema e steratiello,
ieva facenno lu sbafantiello
e gerava da ccà e da llà;
la 'nnammorata pe se trovà!

La Sardella a lo barcone
steva sonanno lo calascione;
e a suono de trommetta
ieva cantanno st'arietta:
"E llarè lo mare e lena
e la figlia da sià Lena
ha lasciato lo nnamorato
pecché niente l ha rialato".

Lo Guarracino 'nche la guardaje
de la Sardella se 'nnamoraje;
se ne jette da na Vavosa
la cchiù vecchia maleziosa;
l'ebbe bona rialata
pe mannarle la mmasciata:
la Vavosa pisse pisse
chiatto e tunno nce lo disse.

La Sardella 'nch'a sentette
rossa rossa se facette,
pelo scuorno che se pigliaje
sotto a no scuoglio se 'mpizzaje;
ma la vecchia de la Vavosa
subbeto disse: "Ah schefenzosa!
De sta manera non truove partito
'ncanna te resta lo marito.

Se aje voglia de t'allocà
tanta smorfie nonaje da fà;
fora le zeze e fora lo scuorno,
anema e core e faccia de cuorno".

een kraag, een bef en manchetten
van de fijnste Engelse zijde.

Een broek uit visnetten,
schoenen en sokken van tonijnvel,
en een jas en een mantel
van algen en monniksrobharen,
met knopen en knoopsgaten
van ogen van octopus, inktvis en dolfijn,
met gespen en zwaard en gouden kwasten
van inktvisinkt en zeebrasemgal.

Twee mooie armbanden
van zeehazen en schelpen,
een hoed gevlochten uit
darmen van gezouten pijlvis.
Zo opgedoft en gesteven
ging hij als een heuse praalhans
rond van hier naar daar
op zoek naar een geliefde.

Juffrouw Sardine stond op haar balkon
wat te tokkelen op haar luit,
en met een stem als een klaroen
bracht zij de volgende aria ten gehore:
"Ho hee, de wind en de zee,
de dochter van tante Lena
heeft haar geliefde verlaten
omdat hij haar nooit een presentje bracht!"

De Monniksvis zag haar en
werd op slag verliefd op de Sardine:
hij haastte zich naar de Slijmvis,
de meest venijnige oude tang,
en betaalde haar flink om
de boodschap over te brengen.
De Slijmvis fluisterde haar alles toe
en wond er geen doekjes om.

Toen de Sardine het hoorde
kleurde ze helemaal rood
en van pure schaamte
verschanste ze zich onder een rots.
Maar de oude Slijmvis
zei meteen: "Niet zo preuts!
Zo vind je nooit een goede partij
en kan je een echtgenoot wel vergeten!"

Als je wil trouwen, laat dan
die grimassen maar achterwege,
weg met die schroom en aanstellerij,
en raap al je moed bij elkaar!"

Ciò sentenno la sié Sardella
s'affacciaje a la fenestrella,
fece n'occhio a zennariello
a lo speruto 'nnammatiello.

Ma la Patella che steva de posta
lo chiammaje faccia tosta,
tradetora, sbrevognata,
senza parola, male nata,
ch'avea 'nchiantato l'Alletterato
primmo e antico 'nnammato;
de carrera da chisto jette
e ogne cosa 'lle dicette.

Quanno lo 'ntise lo poveriello
se lo pigliaje Farfariello;
jette a la casa e s'armaje e rasulo,
se carrecaje comm'a no mulo
de scopette e de spingarde,
povere, palle, stoppa e scarde;
quattro pistole e tre bajonette
dint'a la sacca se mettette.

Ncopp'a li spalle sittanta pistune,
ottanta mbomme e novanta cannune;
e comm'a guappo Pallarino
jeva trovanono lo Guarracino;
la disgrazia a chisto portaje
che mmiezo a la chiazza te lo 'ncontraje:
se l'afferra po crovattino
e po lle dice: "Ah malandrino!

Tu me lieve la 'nnammata
e pigliatella sta mazziata".
Tuffete e taffete a meliune
le dava paccare e secuzzune,
schiaffe, ponie e perepesse,
scoppolune, fecozze e cunnesse,
scerevecchiune e sicutenosse
e ll'ammacca osse e pilosse.

Venimmoncenne ch'a lo rummore
pariente e amice ascettero fore,
chi co mazze, cortielle e cortelle,
chi co spate, spatune e spatelle,
chiste co barre e chille co spite,
chi co ammenole e chi co antrite,
chi co tenaglie e chi co martielle,
chi co torronne e sosamielle.

Patre, figlie, marite e mogliere
s'azzuffajeno comm'a fere.

Toen juffrouw Sardine dat hoorde,
ging ze aan het raam staan
en wierp haar smachtende vrijer
lonkende blikken toe.

Maar de Zeeslak stond op
de uitkijk en riep: "Wat een lef!
Schaamteloze verraadster,
trouweloze, waar is je fatsoen?"
Want ze had Tonijntje aan de kant gezet,
haar eerste en vroegste aanbieder.
Ze haastte zich naar hem toe,
en vertelde hem alles.

Toen die stakker het hoorde,
was hij als door een duivel bezeten
en bewapende zich tot de tand.
Als een muilezel belaadde hij zich
met musketten en karabijnen,
kogels, kruit, laadproppen en vuursteen,
en vier pistolen en drie bajonetten
stopte hij ook nog in zijn buidel.

Met op zijn rug zeventig pistolen,
tachtig bommen en negentig kanonnen,
ging hij als een razende Roeland
op zoek naar de Monniksvis.
Tot ongeluk van die laatste
vond hij hem midden op het plein.
Hij vatte hem bij de kraag
en riep: "Ik heb je, schavuit!

Jij steelt mijn geliefde?
Hier heb je een pak slaag!"
Een miljoen stompen en stoten
volgde, één en al rossen en rammen,
en poffen en paffen en petsen
kopstoten, schoppen en meppen
hengsten en oplawaaien...
hij verbrijzelde al zijn botten!

Vervolgens kwamen, bij al dat rumoer
vrienden en familie naar buiten,
met knuppels, messen en dolken,
of met sabels, degens en zwaarden,
de één bracht stokken, de ander spiezen,
sommigen amandelen, anderen noten
de één hamers, een ander tangen,
anderen nougat of krakelingen.

Vaders en zonen, mannen en vrouwen
gingen elkaar als beesten te lijf

A meliune correvano a strisce
da sto partito e de chillo li pisce!
Che bediste de sarde e d'alose
da palaje e raje petrose
sarache, dientece ed achiate,
scurme, tunne e alletterate!

Piscepalumme e pescatrice,
scuorfene, cernie e alice,
mucchie, ricciole, musdee e mazzune,
stelle, aluzze e storiune,
merluzze, ruongole e murene,
capodoglie, orche e vallene,
capitune, auglie e arenghe,
ciefere, cuocce, tracene e tenghe.

Treglie, tremole, trotte e tunne,
fiche, cepolle, laune e retunne,
purpe, secce e calamare,
pisce spate e stelle de mare,
pisce palumme e pisce prattielle,
voccadoro e cecenielle,
capochiuove e guarracine,
cannolicchie, ostreche e ancine,

vongole, cocciole e patelle,
pisce cane e grancetielle,
marvizze, marmure e vavose,
vope prene, vedove e spose,
spinole, spuonole, sierpe e sarpe,
scauze, nzuoccole e co le scarpe,
sconcioglie, gammere e ragoste,
vennero nfino co le poste.

Capitune, saure e enguille,
pisce gruosse e piccerille,
d'ogni ceto e nazione,
tantille, tante, cchiù tante e tantone!
Quanta botte, mamma mia!
Che se devano, arrassosia!
A centenare le barrate!
A meliune le petrare!

Muorze e pizzeche a beliune!
A delluvio li secozzune!
Non ve dico che bivo fuoco
se faceva per ogne luoco!
Ttè, ttè, ttè, ccà pistulate!
ttè, ttè, ttè, ccà scoppettate!
ttè, ttè, ttè, ccà li pistune!
bu, bu, bu, llà li cannune!

in drommen stroomden ze samen
en iedere vis koos partij!
Je zag meivissen en sardines,
en zeetongen en stekelroggen,
zeebrasems en tandbrasems,
makrelen en grote en kleine tonijnen!

Zeeduivels en toonhaaien,
schorpioenvis, wrakvis, ansjovis,
pijlstaartrog, grondels en geelstaart,
zeesnoeken, gaffelmakrelen en steur,
kabeljauw, zeepaling, murenes
potvissen, walvissen en orka's,
haringen, alen en gepen,
harders, rode poon, pieterman en zeelt.

Rode mul, sidderrog en zeeforel,
dwergbolk, lintvis, kornaarvis en picarel,
octopussen, zeekat en pijlinktvis,
zwaardvissen en zeester,
de hamerhaai en de gladde haai,
ombervissen en pootvissen,
dwerginktvis en koraaljuffertjes,
scheermesjes, oesters en zee-egels,

Venusschelpen, schaalhorens, kokkels,
hondshaaien en krabbetjes,
lipvissen, slijmvis en zandsteenbaars,
bokvissen - zwanger, weduwe en getrouwd -
stekeloesters, zeebrasems en zeeslangen,
barrevoets, met klompen of schoenen,
en de purperslakken, garnalen en kreeften
kwamen met de postkoets aan!

Horsmakrelen, alen en paling,
alle vissen, groot en klein,
van iedere klasse en kaste,
in alle soorten en maten!
Mamma mia, wat namen ze
elkaar te grazen, God bewaar me!
Wel honderden stokslagen,
miljoenen stenen vlogen rond!

Er werd geknepen en gebeten,
en wat een regen van vuisten!
En het spervuur dat losbrak
is met geen pen te beschrijven!
Te te te, knallen de pistolen!
Te te te, schallen de geweren!
Te te te, klappen de revolvers!
Bu bu bu, bulderen de kanonnen!

Ma de cantà so già stracquato
e me manca mo lo sciato;
sicché dateme licenzia,
graziosa e bella audienza
nfi che sorchio na meza de seje,
co salute de luje e de leje,
ca se secca lo cannarone
sbacantànnose lo premmone.

Rodolfo Falvo

Dicitencello vuje!

(tekst: Enzo Fusco)

Dicitencello a 'sta cumpagna vosta
C'aggio perduto 'o suonno e 'a fantasia,
C' 'a penzo sempe,
Ch'è tutt' 'a vita mia!
I' nce 'o vvulesse dicere,
Ma nun nce 'o ssaccio di.

'A voglio bbene,
'A voglio bbene assaje!
Dicitencello vuje
Ca nun mm' 'a scordo maje!
È 'na passione,
Cchiù forte 'e 'na catena,
Ca me turmenta ll'anema
E nun me fa campà!

Dicitencello ch'è 'na rosa 'e maggio,
Ch'è assaje cchiù bella 'e 'na jurnata 'e sole!
D' 'a vocca soja,
Cchiù fresca d' 'e vviole,
I' già vulesse sentere
Ch'è 'nnammurata 'e mme.

'A voglio bbene,
'A voglio bbene assaje!
Dicitencello vuje
Ca nun mm' 'a scordo maje!
È 'na passione,
Cchiù forte 'e 'na catena,
Ca me turmenta ll'anema
E nun me fa campà!

'Na lacrema lucente v'è caduta,
Diciteme 'nu poco a che penzate?
Cu 'st'uocchie doce
Vuje sola me guardate!
Levammoce 'sta maschera,
Dicimmo 'a verità!

Maar ik ben uitgeput van het zingen,
en helemaal buiten adem!
Dus, als jullie het goedvinden,
mooi en charmant publiek,
ga ik even een glaasje drinken
op de gezondheid van hem en haar,
want mijn keel is gortdroog
en mijn longen zijn leeggelopen....

Zeg toch aan jullie vriendin
dat ik mijn slaap en dromen kwijt ben,
dat ik altijd aan haar denk,
dat ze heel mijn leven is!
Ik wil het haar wel zeggen,
maar ik kan het haar niet zeggen...

Ik heb haar lief,
ik heb haar zo lief!
Zeggen jullie haar
dat ik haar nooit vergeet!
Dit is een passie
nog sterker dan een keten,
mijn ziel wordt gekweld,
en ik kan zo niet leven!

Zeggen jullie haar, dat ze een meiroos is,
nog mooier dan een zomerdag!
Uit haar mond,
die frisser is dan viooltjes,
zou ik willen horen
dat ze verliefd is op mij...

Ik heb haar lief,
ik heb haar zo lief!
Zeggen jullie haar
dat ik haar nooit vergeet!
Dit is een passie
nog sterker dan een keten,
mijn ziel wordt gekweld,
en ik kan zo niet leven!

Ik zie een traan glinsteren op je wang,
zeg me eens, waar denk je aan?
Kijk toch alleen naar mij
met die zoete ogen!
Laat het masker maar vallen,
en zeg me de waarheid!

Te voglio bbene,
Te voglio bbene assaje!
Sì tu chesta catena
Ca nun se spezza maje!
Suonno gentile,
Suspiro mio carnale,
Te cerco comm'a ll'aria,
Te voglio pe' campà!

traditional
Pizzica di San Vito

Non c'era da vinì, non c'era da vinì,
non c'era da vinì e so' vinutu,
so' li sospiri tua, so' li sospiri tua,
so' li sospiri tua, m'hannu chiamatu.

Ah uellì, mu lu vecu ti vinì,
mu lu vecu ti nchianà,
mi ta la manu e si ni va.
Ah uellì, mu lu vecu ti vinì
mu lu vecu ti nchianà,
mi ta la manu e si ni va.

Sì chiù bella tu, e sì chiù bella,
e sì chiù bella tu ti na cirasa,
iata all'amori tua, iata all'amori tua,
iata all'amori tua quannu ti vasa.

Ah uellì uellì uellà,
la pacchianella mea
quannu chiamu ata vinì.
Ah uellì uellì uellà,
la pacchianella mea
quannu chiamu ata vinì.

Ti li capelli tua, ti li capelli,
ti li capelli tua so nnamuratu,
li vecu ti vulà, li vecu ti vulà,
li vecu ti vulà ntallu vientu.

Occhi cu occhi,
cu deggi perdi l'occhi,
a ci tici mali nustru scatta lu cori.
Occhi cu occhi,
cu deggi perdi l'occhi,
a ci tici mali nustru scatta lu cori.

Ti lu ritornu a dì, ti lu ritornu,
ti lu ritornu a dì pi n'ata fiata,

Ik heb je lief,
ik heb je zo lief!
Jij bent de keten
die nooit mag breken!
Mijn zoete slaap,
mijn ademtocht,
ik heb je nodig zoals zuurstof,
zonder jou kan ik niet leven!

Ik had niet moeten komen, ik had niet
moeten komen, maar toch ben ik gekomen.
Het waren jouw zuchten
jouw zuchten hebben me geroepen!

Ah vuelli, nu eens zie ik je komen,
dan weer zie ik je gaan,
je pakt mijn hand en gaat ervandoor.
Ah vuelli, nu eens zie ik je komen,
dan weer zie ik je gaan,
je pakt mijn hand en gaat ervandoor.

Je bent mooi, je bent mooier
je bent nog mooier dan een kers!
Gezegend is je geliefde,
hij is gezegend als hij je kust.

Ah uellì uellì uellà
mijn meisje zal komen
als ik haar roep
Ah uellì uellì uellà
mijn meisje zal komen
als ik haar roep.

Jouw haren, op jouw haren
op jouw haren ben ik verliefd,
ik zie ze waaien, ik zie ze waaien
ik zie ze waaien in de wind.

Een oog voor een oog,
laat het hart breken
van wie kwaad over ons spreekt.
Een oog voor een oog,
laat het hart breken
van wie kwaad over ons spreekt.

Ik blijf het je zeggen, ik blijf het zeggen
ik blijf het je steeds weer zeggen:

alla cumpagnia va, a Santu Vitu va,
alla cumpagnia va sta sirinata.

Ah uelli uelli uellà,
n'ata vota statti bona,
tu ti me no ti scurdà.
Ah uelli uelli uellà,
n'ata vota statti bona,
tu ti me no ti scurdà.

Claudio Monteverdi
Amor, lamento della ninfa

Amor (dicea, il ciel
Mirando, il piè fermò)
Dove dov'è la fè
Che'l traditor giurò ?
(miserella)

Fa che ritorni il mio
Amor com'ei pur fu,
O, tu m'ancidi, ch'io
Non mi tormenti più
(miserella, ahi più no, no,
tanto gel soffrir non può)

Non vo' più ch'ei sospiri
Se non lontan da me,
No, no, che i suoi martiri
Più non dirammi affé.
(miserella, ahi più no, no)

Perché di lui mi struggo,
Tutto orgoglioso sta,
Che sì, che sì se'l fuggo
Ancor, mi pregherà ?
(miserella, ahi più no, no,
tanto gel soffrir non può)

Se ciglio ha più sereno
Colei, che 'l mio non è,
Gia non rinchiude in seno,
Amor, sì bella fé.
(miserella, ahi più no, no,
tanto gel soffrir non può)

Né mai si dolci baci,
Da quella boca havrai,
Né più soavi, ah ! taci
Taci, che troppo il sa.
(miserella)

Ga naar het feest, ga naar San Vito,
ga vanavond naar het feest.

Ah uelli uelli uellà,
het ga je goed,
maar vergeet me niet!
Ah uelli uelli uellà,
het ga je goed,
maar vergeet me niet!

Amor, (sprak zij, en keek
als versteend naar de hemel)
waar is de trouw die
hij me zwoer, die verrader?
(Ongelukkige!)

Laat mijn liefste terugkeren
zoals hij eens was,
of laat me sterven,
zodat ik mezelf niet langer kwel!
(Ach, ongelukkige! Zulke ijzige kou
kan ze niet langer verdragen!)

Ik wil zijn zuchten slechts horen
als ze ver weg zijn van mij.
Nee, nee, hij zal zijn ellende
nooit meer delen met mij!
(ongelukkige, nee, niet meer!)

Omdat ik wegwijn voor hem
glimt hij van trots.
Als ik van hem wegvlucht,
zou hij dan om me smeken?
(Ach, ongelukkige! Zulke ijzige kou
kan ze niet langer verdragen!)

Misschien stralen haar ogen
meer dan de mijne,
maar in haar hart draagt ze, Amor,
niet zo'n zuivere trouw als ik.
(Ach, ongelukkige! Zulke ijzige kou
kan ze niet langer verdragen!)

Nooit zal je van haar lippen
zoenen krijgen zo zacht, zo zoet
als de mijne. Ach! Zwijs,
want hij weet al te veel...
(ongelukkige!)

Cristoforo Caresana
La Pastorale

Ogni angel s'è posto in gala
trofeo del nato re.
Chi batte le piume,
chi trilla col piè,
chi l'alba saluta,
chi canta, chi salta,
chi di vario color le penne smalta.

[Si suona la Pastorale]

Ogni fior veste di gala
spira il campo amenità.
La rosa col giglio
più lite non ha,
s'il nato bambino
ch'è bianco e vermiglio
desta fiamme a la rosa e nevi al giglio.

[Si suona la Pastorale]

Ogni angel s'è posto in gala etc.

Iedere engel is in vol ornaat,
ter ere van de vorst die is geboren,
de één wuift met zijn vleugels,
de ander tapt met zijn voet,
weer één groet de morgenstond,
of zingt, of springt,
of kleurt zijn vleugels in bonte tinten.

[men speelt de Pastorale]

Iedere bloem is op haar mooist,
de velden zijn vol bekoring.
De roos en de lelie
voeren niet langer strijd,
want het kind dat is geboren
is wit en vermiljoen, en ontlokt
vlammen aan de roos, sneeuw aan de lelie.

[men speelt de Pastorale]

Iedere engel is in vol ornaat...

traditional
La Carpinese (tarantella)

Pigliatella la palella e ve' pe foco
Va alla casa di lu 'nnamurate
Pijate du' ore de passa joco

Si mama si n'addonde di chieste joco
Dille ca so' state faielle de foco
Vule, die a lae, chelle che vo la femmena fa

Luce lu sole quanne è buone tiempo
Luce lu pettu tuo donna galante
In pettu li tieni dui pugnoli d'argentu

Chi li tocchi belli ci fa santu
Chi li le tocchi ije ca so' l'amante
Im' paradise ci ne iamme certamente
Vule, die a lae, chelle che vo la femmena fa

Neem de schep en ga op zoek naar vuur,
ga naar het huis van je geliefde
en breng twee uren door met liefdesspel.

Als je moeder dit spel soms ontdekt,
zeg dan, dat je rood ziet van de vlammen,
vule, die a lae, een vrouw doet wat ze wil....

De zon straalt wanneer de hemel helder is,
bekoorlijke vrouwe, je borsten stralen,
in je boezem draag je twee dolken van zilver.

Schoonheid, wie ze aanraakt wordt zalig,
ik die jouw minaar ben, ik raak ze aan,
wij gaan zeker naar het Paradijs,
vule die a lae, een vrouw doet wat ze wil...

Pietro Andrea Ziani
Dormite o pupille

Dormite o pupille,
fra taciti orrori.
Né deste v'aprite
se voi non sentite
che giunga a svegliarvi
il nume de' cori.

Sognate o pensieri
il ben per cui moro.
Godrò pur felice
già ch'altro non lice,
tra l'ombre del sonno
il sole che adoro.

Riposa alma mia
tranquilla e festante.
Non sia chi ti desti
sol gioie t'appresti,
già fatto pietoso
il nume lattante.

traditional
Pizzicarella mia (Pizzica Tarantata)

Pizzicarella mia, pizzicarella
lu camminatu to' *la li li la*
lu camminatu to' pare ca balla

A du te pizzicau ca no te scerne?
sutta lu giru *o la li li la*
sutta lu giru giru di la suttana.

Quantu t'amau t'amau lu core miu
mo nun tte ama chiù *la li li la*
mo nun tte ama chiù se ne scerrau.

Te l'ura ca te vitti te 'mmirai
'nu segnu fici *a la li li la*
'nu segnu fici a mmienzu a ll'occhi toi.

Ca quiddu foì nu segnu particolare
cu no' te scerri *a la li li la*
cu nu te scerri de l'amore toi.

Amore amore ce m'hai fattu fare
de quindici anni *a la li li la*,
de quindici anni m'hai fatto impazzire.

Slaap, mijn ogen,
tussen stille verschrikkingen,
word maar niet wakker
voordat jullie horen
dat de god der harten
jullie komt wekken.

Droom, mijn gedachten,
van mijn liefste, voor wie ik sterf.
Daar mij niks anders vergund is,
zal ik tevreden genieten
van de zon die ik aanbid
in de schemer van de slaap.

Geef je neer, mijn ziel,
van gelukzalige rust vervuld.
Laat niemand je wekken,
en laat de jeugdige god,
eindelijk mild geworden
jou slechts vreugde brengen.

Pizzicarella, mijn pizzicarella,
als je loopt, *la li li la*
als je loopt is het net of je danst.

Waar ben je gebeten, dat je niet stopt?
Onder de zoom, *o la li li la*
onder de zoom van je rokken.

Mijn hart heeft zo van je gehouden
nu houdt het niet meer van je, *o la li li la*
nu houdt het niet meer van je, het is gesloten.

Zodra ik je zag, werd ik verliefd,
en ik maakte een teken, *o la li li la*
ik maakte een teken tussen je ogen.

Het was een bijzonder teken
zodat je je niet af zou sluiten, *o la li li la*
zodat je je niet af zou sluiten voor je geliefde.

Liefste, wat heb je me laten doen?
Al vijftien jaar, *o la li li la*
al vijftien jaar breng je me het hoofd op hol.

Pizzicarella mia, pizzicarella
lu camminatu to' *la li li la*
lu camminatu to' pare ca balla

Pizzicarella, mijn pizzicarella,
als je loopt, *la li li la*
als je loopt is het net of je danst.

Cristoforo Caresana
La Veglia *

Una dama, la più fortunata

Una dama, la più fortunata,
che diede a la luce del mondo,
agli applausi del seno fecondo
prepara la veglia di nobil serata.

Een vrouwe, de meest gezegende,
die voor de wereld een kind heeft gebaar
tot lof van haar vruchtbare schoot
verzorgt een avond van edel vermaak.

Ai suoni, ai canti, ai balli,
schiere armoniche e liete,
sciogliete su sciogliete
la man, la voce e 'l piè.
S'applauda, s'onori
la fascia del re!

Zing, speel, dans,
gelukkige, harmonieuze scharen,
kom, toe, laat jullie stemmen klinken,
jullie handen en voeten bewegen!
Laat ons de zwachtels van de Koning
bewonderen en eren!

Non è vero [Ballo detta la barerra - Aria]

Non è vero, ch'è notte
se al corno del giorno
l'alba lucida apparì.
Un sol partorì
sì degno ch'in segno
di Vergine sta.
Più rara beltà
mirar non si può.

Het is niet werkelijk nacht
als bij het vallen van de avond
de stralende dageraad verschijnt.
Een Zon is opgegaan,
zo waardig dat hij staat
in het teken van de Maagd.
Een zeldzamer schoonheid
is nimmer te zien.

Basti, sospenda il ballo [Rezitativo]

Basti, sospenda il ballo
i suoi sbalzi fugaci,
fermi il piè, non la gioia,
ed oggi che trionfa l'umiltà,
destinata al rigor d'un cavo sasso,
la cuna del bambin onori il basso.

Genoeg, laat het dansen stoppen
met al die vluchtige sprongen,
laat de voeten stoppen, maar niet de vreugde,
vandaag overwint de nederigheid,
bestemd voor de kilte van een holle rots,
laat de deemoedige eer bewijzen
aan de wieg van het kind.

Dormi o ninno

Dormi o ninno, dormi o core,
chiudi gli occhi al canto mio.
Dorme l'uomo e veglia Dio,
per amor non dorme Amore.

Slaap, mijn kindje, mijn hartje,
sluit je ogen wanneer ik zing.
De mens slaapt, God waakt,
uit liefde slaapt de Liefde niet.

Silenzio o voci [Rezitativo]

Silenzio o voci o corde,
or che il regio bambin riposa un poco.
termini il canto e s'incominci il gioco.

Stilte, o stemmen, o snaren,
laat, nu het koninklijk kind wat sluimert,
het lied stoppen, en het spel beginnen.

Gioca all'ombre

Gioca all'ombre il mio bel sole,
se fatt'uomo nasce in terra,
entra solo a mover guerra,
e l'inferno vincer vuole.

Ha gran forze ed è bambino,
degl'abissi al mattatore,
per far gioco al peccatore
gana en todo il re divino.

Fu godiglio nel entrare
chi per l'uom giocò di pomo,
ma de' falli è faglio l'uomo
ch'entra al mondo a trionfare

Per trofeo la gioca sola
l'attrenito Nazzareno,
e giocando a rozzo fieno
mille prede a Pluto invola

Sempre in mano ha la spadiglia,
contro l'ombre il nudo infante,
e già palo trionfante,
de la croce la bastiglia,

Pur alfin giocando more,
per veder la morte estinta,
ma la poglia è sempre vinta,
se maniglia è sempre amore.

Fate applauso o cori amanti
al valor del giocatore,
ch'è trofeo d'un vincitore,
dar la mancia a' circostanti.

Hij speelt Omber, mijn mooie Zon,
mens geworden, geboren op aarde.
Hij komt slechts om oorlog te voeren
want hij wil de hel overwinnen.

Hij is sterk, al is hij een kind,
de *matador* van de hellekrochten,
om de zondaar te laten winnen
haalt de Hemelkoning alle trekken.

Wie voor de mensen speelde om een appel
verloor hopeloos in de eerste partij.
Maar hij zegt *renonce* tegen zonden,
de man die ter wereld kwam om te winnen.

Hij speelt alleen voor de trofee,
de onbevreesde Nazarener
en door *rozzo fieno* te spelen
berooft hij Hades van duizend prooien!

Steeds trekt hij de Schoppenaas
de Omber slechts een weerloze Boer,
en de kleur die triomfeert
is steeds de klaver van het Kruis.

Uiteindelijk sterft hij bij het spel
om de dood verslagen te zien:
wanneer liefde de troefkaart is
wordt de inleg altijd gewonnen.

Liefdevolle harten, laat een applaus horen
om de moed van de speler te prijzen!
Want aan de winnaar het voorrecht
om de toeschouwers een fooi te geven.

* *La Veglia* zit vol termen (zoals *spadiglia*, *maniglia*, *godiglio*, *mattatore*) die ontleend zijn aan het 'gioco dell'Ombre' of Omberspel, een kaartspel dat in de zeventiende eeuw in Spanje ontstond en bijzonder populair was. Christus speelt kaart met zijn leven als inzet, en wint uiteindelijk door te sterven: zijn redding van de mensheid wordt vergeleken met de fooi die de winnaar van het spel achterlaat voor de omstanders.

liedvertalingen: Marjolein van Zuylen, 2024